

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	Pwyllgor Gwaith
Dyddiad:	14 Chwefror 2017
Pwnc:	Ffioedd Gofal Cartref yn y Sector Annibynnol ar gyfer 2017/18
Aelod(au) Portffolio:	Y Cyng Aled Morris Jones
Pennaeth Gwasanaeth:	Alwyn Rhys Jones – Pennaeth Gwasanaeth
Awdur yr Adroddiad: Rhif Ffôn: E-bost:	Dafydd Bulman – Rheolwr Trawsnewid Strategol a Busnes 01248 752013 Dafyddbulman@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	Pob Aelod

A – Argymhelliad / Argymhellion a rheswm / rhesymau
<p>O 6 Ebrill 2016, mae'r fframwaith ar gyfer asesiad ariannol a chodi ffioedd bellach yn dod dan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014. Rhaid i'r Awdurdod Lleol adolygu ffioedd yn y sector cartrefi gofal annibynnol bob blwyddyn i gyd-ddigwydd â newidiadau Llywodraeth Ganolog i lefelau budd-daliadau a phensiynau.</p> <p>Wrth bennu ffioedd ar gyfer cartrefi gofal yn y sector annibynnol, rhaid i ni ddangos ein bod wedi rhoi ystyriaeth lawn i gostau'r ddarpariaeth wrth benderfynu ar ein ffioedd gofal sylfaenol. Gwneir hyn mewn cydweithrediad gydag Awdurdodau eraill yng Ngogledd Cymru a'r Bwrdd Iechyd drwy ddefnyddio Methodoleg Ffioedd Ranbarthol.</p> <p>Mewn ymateb i'r galwadau am strwythur ffioedd diweddaredig a chan gydnabod y ddibyniaeth gynyddol mewn cartrefi gofal, cwblhawyd arolwg staff yn ystod 2016/17 i siapio'r model hwn. Er bod cynnydd ar draws yr holl categorïau gofal, mae anghysondeb y canlyniadau ar draws categorïau ac ar draws siroedd wedi arwain at bryderon ynghylch dilysrwydd a chywirdeb y canlyniadau.</p> <p>Gan gydnabod y pryderon a oedd yn gysylltiedig â'r arolwg staff, penderfynwyd defnyddio'r oriau staffio a awgrymwyd gan Fforwm Gofal Cymru yn ei gyflwyniad yn 2011 er mwyn siapio ffioedd. Y rhain yw: Preswyl 21, Preswyl i Oedolion Hŷn Bregus eu Meddwl 23, Nyrsio 25, Nyrsio i Oedolion Hŷn Bregus eu Meddwl 28.</p> <p>Mae Methodoleg Gogledd Cymru (Atodiad 1) wedi argymhell cynnydd rhwng 2.84% a 8.98% ar draws y 4 categori gofal. Cynigir y ffioedd isod ar gyfer 2017/18:</p>

Tabl 1 – Argymhelliad Methodoleg Gogledd Cymru

Categori	2016/17	2017/18	Cynnydd £	Cynnydd %
Preswyl (Oedolion)	£483.46	£526.87	£43.41	8.98%
Preswyl (Pobl Hŷn Bregus eu Meddwl)	£532.07	£547.33	£15.26	2.86%
Gofal Nyrsio Sylfaenol (Elfen Gofal Cymdeithasol)	£546.27	£567.81	£21.54	3.94%
Nyrsio (Pobl Hŷn Bregus eu Meddwl) (Elfen Gofal Cymdeithasol)	£573.58	£598.51	£24.93	4.34%

(y cyfan yn seiliedig ar Ddychweliad o 10% ar Fuddsoddiad)

Cytunodd Penaethiaid Gwasanaethau Oedolion Gogledd Cymru (NWASH) mewn cyfarfod a gynhaliwyd ar 16/12/16, bod y codiadau a nodwyd yn gyson â gweithredu'r model ffioedd.

Rydym yn bwriadu defnyddio'r fethodoleg yn llawn ar gyfer:

- Preswyl (Pobl Hŷn Bregus eu Meddwl)
- Gofal Nyrsio Sylfaenol (Elfen Gofal Cymdeithasol)
- Nyrsio (Pobl Hŷn Bregus eu Meddwl) (Elfen Gofal Cymdeithasol)

Ystyriwyd nad oedd gweithredu'r model yn llawn ar draws yr holl sectorau yn fforddiadwy. Wedi rhoi'r sylw dyledus i fforddiadwyedd y codiadau, a'r cyfeiriad strategol y mae'r Cyngor yn ei gymryd o ran datblygu dewisiadau amgen i ofal preswyl (ar ffurf Tai Gofal Ychwanegol a gofalu am bobl yn eu cartrefi), rydym yn bwriadu pennu'r cyfraddau ar gyfer cartrefi gofal preswyl ar Ddychweliad ar Fuddsoddiad (DAF) is o 9%.

Amcangyfrif o'r pwysau blynyddol yn seiliedig ar DAF 10% ar gyfer Gofal Preswyl = £789k
 Amcangyfrif o'r pwysau blynyddol yn seiliedig ar DAF 9% ar gyfer Gofal Preswyl = £659k
 Amcangyfrif o'r pwysau blynyddol yn seiliedig ar DAF 8% ar gyfer Gofal Preswyl = £529k

O'r herwydd, mae Ynys Môn yn argymhell y cyfraddau isod ar gyfer eu cymeradwyo.

Tabl 2 – Ffioedd Arfaethedig Ynys Môn ar gyfer 2017/18

Categori	2016/17	2017/18	Cynnydd £	Cynnydd %	DAF
Preswyl (Oedolion)	£483.46	£517.17	£33.71	6.97%	9%
Preswyl (Pobl Hŷn Bregus eu Meddwl)	£532.07	£547.33	£15.26	2.86%	10%
Gofal Nyrsio Sylfaenol (Elfen Gofal Cymdeithasol)	£546.27	£567.81	£21.54	3.94%	10%

Nyrsio (Pobl Hŷn Bregus eu Meddwl) (Elfen Gofal Cymdeithasol)	£573.58	£598.51	£24.93	4.34%	10%
--	---------	---------	--------	-------	-----

Bydd angen i'r Cyngor ymgynghori gyda darparwyr lleol ynghylch y ffioedd a bennwyd. Efallai y bydd angen ystyried cyflwyniadau unigol gan ddarparwyr fel rhan o'r broses hon. Petai tystiolaeth glir i ddangos nad yw'r ffi a bennwyd yn ddigonol mewn unrhyw achos unigol, bydd angen i'r Cyngor ystyried eithriadau i'r ffioedd a bennwyd.

Gofynnir i'r Pwyllgor Gwaith:-

1. Cydnabod Methodoleg Ffioedd Gogledd Cymru fel y cafodd ei gweithredu hyd yma gan yr Awdurdodau yng Ngogledd Cymru fel sylfaen ar gyfer pennu ffioedd yn Ynys Môn yn ystod 2017/18 (Atodiad 1).
2. Cymeradwyo'r argymhelliad i gynyddu'r lefelau ffioedd a nodwyd yn **nhabl 2** uchod
3. Yr un modd ag Awdurdodau eraill, rhoi'r awdurdod i'r Adrannau Gwasanaethau Cymdeithasol a Chyllid ymateb i unrhyw geisiadau gan gartrefi i edrych ar eu cyfrifon penodol a defnyddio'r ymarfer fel sylfaen i ystyried unrhyw eithriadau i'r ffioedd y cytunwyd arnynt. Rhaid i unrhyw eithriadau gael eu cytuno gyda'r Deilydd Portffolio, Pennaeth Cyllid a'r Pennaeth Gofal Cymdeithasol i Oedolion o'r cyllidebau cyfredol. Oni cheir cytundeb, bydd y mater yn cael ei gyfeirio i'r Pwyllgor Gwaith i'w benderfynu arno.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?

Ystyriwyd gweithredu Model Ffioedd Gogledd Cymru yn llawn. Ar sail fforddiadwyedd i'r Cyngor, gwrthodwyd hynny ac argymhellwyd y model a gynigir yn Nhabl 2.

C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Rhaid i Awdurdodau Lleol bennu ffioedd cartrefi gofal yn unol â pholisi cenedlaethol. Mae gan y penderfyniad hwn oblygiadau ariannol i gyllideb yr Awdurdod Lleol o ran fforddiadwyedd yn yr hinsawdd ariannol sydd ohoni.

CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Mae'r penderfyniad hwn yn gyson â'r cytundeb a wnaed i gydweithio gydag Awdurdodau Lleol eraill yng Ngogledd Cymru ac i ddefnyddio Methodoleg Gogledd Cymru i bennu'r ffioedd bob blwyddyn.

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Yn seiliedig ar drafodaethau manwl gyda'r Adran Gyllid yn amcangyfrif effaith y newidiadau hyn a

chyllideb arfaethedig yr adran ar gyfer 2017/18, ystyrir y gellir cwrdd â'r codiadau hyn o fewn y gyllideb.

Bydd angen i'r adran barhau i ganolbwyntio ar leihau nifer y lleoliadau o'r math yma fel y gwelwyd yn y blynyddoedd diweddar.

DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA) (mandadol)	Cefnogol o'r adroddiad pan gafodd ei gyflwyno i'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth ar y 16/1/2017
2	Cyllid / Adran 151 (mandadol)	Cefnogol o'r adroddiad pan gafodd ei gyflwyno i'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth ar y 16/1/2017
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (mandadol)	Cefnogol o'r adroddiad pan gafodd ei gyflwyno i'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth ar y 16/1/2017
4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth Cyfathrebu (TGCh)	
7	Sgriwtini	
8	Aelodau Lleol	
9	Unrhyw gyrff allanol / arall/eraill	

E – Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)	
1	Economaidd
2	Gwrthdodi
3	Trosedd ac Anhrefn
4	Amgylcheddol
5	Cydraddoldebau
6	Cytundebau Canlyniad
7	Arall

F - Atodiadau:

Atodiad 1- ffioedd sector annibynnol - 30.01.17

FF - Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):

Fee Calculations 2017/18: Based on CFW staffing hours (50% of hours paid at National Living Wage, 50% paid at Senior Carers rate as reported in survey)					
The figures below do not include FNC elements accepted by the Health Board					
	Fee 2016/17	Indicative Fee 2017/18	Basis of Calculation	Increase per week	Overall % Increase
1. INDIRECT COSTS -standard for all categories of care					
Utilities (electricity, gas, TV, Council Tax, Water, Telephone)	28.00	28.28	CPI Sept = 1%		
Registration (Professional Membership, CRBs etc)	£1.23	£1.24	CPI Sept = 1%		
Recruitment	£2.38	£2.40	CPI Sept = 1%		
Contract maintenance of equipment	£3.45	£3.48	CPI Sept = 1%		
Maintenance of capital equipment	£21.17	£21.38	CPI Sept = 1%		
Gardener /handyman	£8.65	£9.30	NLW 4.17% increase on amended 16/17 rate (£8.93)		
Furniture/Fittings including repairs and renewals	£12.77	£0.00	Removed for 2017/18		
Training	£2.37	£2.39	CPI Sept = 1%		
Non prescription medical supplies	£3.57	£3.61	CPI Sept = 1%		
Insurance	£5.96	£6.02	CPI Sept = 1%		
Groceries & household provisions	£27.55	£27.82	CPI Sept = 1%		
Sub-total Indirect Costs	£117.10	£105.92			
2. OTHER COSTS - standard for all categories of care					
Return on Investment	£97.79	£97.16	10% ROI		
Additional Expenses (not covered elsewhere)	£17.38	£17.55	CPI Sept = 1%		
Sub-total Other Costs	£115.17	£114.71			
3. STAFF COSTS					
Residential Homes					
Management /Admin	£47.42	47.89	1% increase		
Senior Care Staff		114.77	10.5 hours x £10.93		
Care Staff	£163.38	100.17	10.5 hours x £9.54		
Domestic Staff	£40.39	43.41	NLW 4.17% increase on amended 16/17 rate (£41.68)		
Sub-total Residential Homes' Staff Costs	£251.19	£306.24			
TOTAL RESIDENTIAL	£483.46	£526.87		£43.41	8.98%
EMI Residential Homes					
Management /Admin	£47.42	47.89	1% increase		
Senior Care Staff		125.69	11.5 hours x £10.93		
Care Staff	£211.99	109.71	11.5 hours x £9.54		
Domestic Staff	£40.39	43.41	NLW 4.17% increase on amended 16/17 rate (£41.68)		
Sub-total EMI Residential Homes' Staff Costs	£299.80	£326.70			
TOTAL EMI RESIDENTIAL	£532.07	£547.33		£15.26	2.86%
Nursing Homes					
Management /Admin	£47.42	£47.89	1% increase		
Senior Care Staff		£136.63	12.5 hours x £10.93		
Care Staff	£226.19	£119.25	12.5 hours x £9.54		
Domestic Staff	£40.39	43.41	NLW 4.17% on amended 16/17 rate (£41.68)		
Sub-total Nursing Homes' Staff Costs	£314.00	£347.18			
TOTAL NURSING	£546.27	£567.81		£21.54	3.94%
EMI Nursing Homes					
Management /Admin	£47.42	47.89	1% increase		
Senior Care Staff		£153.02	14 hours x £10.93		
Care Staff	£253.50	133.56	14 hours x £9.54		
Domestic Staff	£40.39	43.41	NLW 4.17% on amended 16/17 rate (£41.68)		
Sub-total Nursing EMI Homes' Staff Costs	£341.31	£377.88			
TOTAL EMI NURSING	£573.58	£598.51		£24.93	4.34%